

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

กำหนดเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยตำแหน่งหนึ่ง คือ มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งจะทำให้การคัดเลือกจากผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น มีหน้าที่มากมายทั้งตามพระราชบัญญัติและทางสังคม แต่ค่าตอบแทนที่ได้รับเพียงเดือนละ 1890-2450 บาทต่อเดือนในขณะที่แรงงานขั้นต่ำได้เดือนละ 4,350 บาทจะเห็นได้ว่าค่าตอบแทนมีค่าน้อยมาก สวัสดิการอื่นๆ ก็มีเพียงเล็กน้อย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ตำแหน่งกำนันก็เป็นตำแหน่งที่หลายคนต้องการที่จะได้มาไม่ว่าโดยวิธีใด ยังพบว่าบางพื้นที่มีการแข่งขันกันสูง ใช้เงินมากในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง งานวิจัยนี้ได้สนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจกับการเข้าดำรงตำแหน่งกำนันว่าความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษานี้อาจเป็นข้อมูลข้อเสนอแนะกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการเข้าดำรงตำแหน่งกำนัน เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาทางการเมืองให้มีความถ่วงดุลย์อำนาจไปสู่ระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น ซึ่งมีสมมติฐานที่ว่า การดำรงตำแหน่งกำนันนั้นมีผลมาจากปัจจัยทางการเมืองและทางเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ โดยจะศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์จากผู้ที่จะคิดว่าจะสามารถมีแนวความคิดทางการเมือง มีประสบการณ์ทางการเมือง คาดว่าจะให้แนวความคิดที่จะเกี่ยวกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้ ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล บรรณธิการหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่น อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตสมาชิกสภาจังหวัด อดีตสมาชิกสภาเทศบาล โดยมีการตั้งกรอบคำถามไว้ ปัญหาที่พบคือเนื่องจากผู้ที่ให้สัมภาษณ์เป็นผู้มีธุรกิจที่ต้องปฏิบัติมากมีเวลาในการให้สัมภาษณ์น้อย ทำให้บางท่านที่ไม่ทำการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน และบางท่านมีปฏิกิริยาในทางลบต่อคำถามที่สัมภาษณ์จึงต้องเปลี่ยนคำถามหรือบางคำถามก็ไม่สามารถตอบได้ รวมถึงยังได้ศึกษาจากแบบสอบถามของกำนันในจังหวัดชลบุรีประกอบด้วย

สำหรับจังหวัดชลบุรีนี้ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 80 กิโลเมตร มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งเป็นที่ราบลุ่มติดทะเลมีชายฝั่งยาวถึง 160 กิโลเมตร มีทรัพยากรธรรมชาติที่

มากมายหลายชนิด การปกครองนั้นแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 91 ตำบล 666 หมู่บ้าน 6 เทศบาล 20 สุขาภิบาล จากองค์ประกอบเหล่านี้เป็นส่วนที่ทำให้จังหวัดชลบุรีมีความเจริญอย่างรวดเร็ว จากความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้จาก ค่า GPP ที่สูงที่สุดในภาคตะวันออก

ในความเจริญทางเศรษฐกิจนี้เองก็น่าที่จะเป็นส่วนหนึ่งในความแตกต่างของการเข้ามาดำรงตำแหน่งกำนันจังหวัดชลบุรีมีความแตกต่างไปจากจังหวัดที่ยังมีความเจริญไม่เท่ากับจังหวัดชลบุรีได้ เพราะมีผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน

ผลจากการรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารและจากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม ในส่วนของระบบการเมืองกับดำรงตำแหน่งกำนันนั้นพบว่า

1. การเข้ามาเป็นกำนันส่วนหนึ่ง คือ กำนันสามารถเป็นผู้ที่มีประโยชน์ เป็นกลไก เป็นหัวคะแนนที่สำคัญในการหาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้ลงสมัครเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ต่อไป
2. การมาเป็นกำนันนั้นส่วนหนึ่งมาจากผู้ที่มีอิทธิพลหรือกลุ่มผลประโยชน์ในการให้การสนับสนุนบางครั้งมีผู้มีอิทธิพลมากกำหนดเพื่อหวังประโยชน์ในโอกาสต่อไป

สำหรับปัจจัยในระบบเศรษฐกิจกับการดำรงตำแหน่งกำนันก็พบว่า

1. ผู้เข้ามาดำรงตำแหน่งกำนัน เพราะอาศัยตำแหน่งกำนันมาเป็นประโยชน์แก่ตนเพื่อธุรกิจในการประกอบอาชีพส่วนตัว
2. ผู้เข้ามาดำรงตำแหน่งกำนันมีความสัมพันธ์กับผลประโยชน์ในระบบเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดและอาจไปถึงระดับชาติ
3. การเข้ามาดำรงตำแหน่งกำนันจะได้ประโยชน์จากการเป็นหัวคะแนนโดยการได้ค่าตอบแทนในรูปของผลประโยชน์จากผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ

6.2 ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการตรวจสอบสิ่งก่อสร้างจากเจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง โดยไม่ระบุรายชื่อ และวัน เวลาในการตรวจสอบ ที่ก่อสร้างแล้วจากงบประมาณของทางราชการ หรือแม้แต่จากรายได้ของทางตำบลเอง อาจเป็นสิ่งที่สามารถแก้ปัญหาทางด้านการมาหลอกลวง จากการก่อสร้างของกำนันที่เป็นผู้รับเหมา หรือต้องการเป็นกำนันเพื่อหาผลประโยชน์จากการรับเหมา เพราะต้องการกำไรจากการก่อสร้างมากโดยไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน แต่ก็สามารถที่จะผ่านการตรวจสอบได้ โดยเฉพาะถ้าหากเป็นรายได้ของตำบลเอง ก็จะอาศัยตำแหน่งกำนันเป็นกรรมการในการตรวจสอบรับงานนั่นเอง ถ้าหากมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางมาตรวจสอบโดยไม่แจ้งชื่อ วัน เวลา ในการตรวจสอบ ทำให้ผู้ที่ก่อสร้างไม่กล้าที่จะก่อสร้างโดยผิดเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด เพราะกลัวถูกตรวจสอบโดยไม่รู้ตัว และกรรมการในการตรวจสอบ หากมีหลักฐานอย่างชัดเจนว่ากระทำผิดแล้ว ควรที่จะมีอำนาจในการสั่งการที่จะระงับในการไม่ให้ผู้ที่ทำการก่อสร้างผิดเงื่อนไขหรือไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดไม่ให้ทำการประกอบอาชีพทางด้านนี้ได้อีก รวมถึงลงโทษกับกรรมการที่ตรวจรับงานด้วย หากทำการตรวจสอบเช่นนี้ จะทำให้ผู้รับเหมาก่อสร้างจะได้กำไรน้อยลงเพราะโกงได้ยาก จะทำให้กำนันที่ต้องการมามุ่งหวังผลประโยชน์ทางด้านนี้น่าจะมีน้อยลง แต่จะได้งานที่มีคุณภาพมากขึ้น หากจะแก้ไขว่าไม่ให้ผู้ที่เป็นกำนันประกอบอาชีพกำนันรับเหมาก่อสร้างคงเป็นไปได้หรือไม่ หรือทำได้ก็อาจจะมีการหลีกเลี่ยงให้ญาติมาทำบังหน้าก็ได้ จึงหน้าจะเป็นในลักษณะที่ว่าใครก็ได้ที่เข้ามาทำงานขอเพียงแต่เป็นรายที่ราคาต่ำสุด โดยวิธีการเปิดประมูลโดยเปิดเผย และต้องทำการก่อสร้างให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อประโยชน์แก่แผ่นดินและลดจำนวนกำนันที่หวังมาให้ผลประโยชน์จากการก่อสร้างไม่ถูกต้องแต่ผ่านงานได้โดยใช้ตำแหน่งของตนเหนือกว่าประชาชนโดยทั่วไป

2) ประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้ แก่ประชาชนโดยทั่วไป เกี่ยวกับหน้าที่ของ สท. สจ. หรือแม้แต่ สส. อย่างจริงจัง ว่าในความเป็นจริงแล้วนักการเมืองเหล่านี้เมื่อเลือกตั้งเข้าไปแล้ว มีอำนาจหน้าที่อะไร และแต่ละตำแหน่งนี้ควรจะเป็นผู้มีความสมบัติเช่นไร ซึ่งควรชี้แจงว่านักการเมืองเหล่านี้ไม่มีหน้าที่มาแจกเงิน ซึ่งการให้ความรู้และการประชาสัมพันธ์เหล่านี้จะแก้ปัญหาคือเสียง การเป็นหัวหน้าคณะของกำนันได้ รวมถึงจัดชั้น

ตอนของการเอื้อประโยชน์นอกระบบระหว่างกำนันกับนักการเมือง เพราะประชาชนจะตัดสินใจด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องอาศัยหัวคะแนน

3) รัฐมนตรี ไม่ควรจะมาจากการเป็นสส. แต่ควรจะมาจากการคัดเลือกจากคุณสมบัติ ความสามารถ ความเหมาะสมของบุคคลกับตำแหน่งมากกว่า เพราะประชาชนที่เลือก สส. เข้าไปไม่ได้เลือก สส. ที่มีคุณสมบัติที่เป็นรัฐมนตรี ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องโควต้า สส. ซึ่งมีความสามารถใช้เงินทุนในการหาเสียง ซึ่งการกำหนดโควต้าของ สส. และให้ตำแหน่งรัฐมนตรีนั้น ไม่น่าที่จะเป็นเหตุผลที่จะได้รัฐมนตรีที่มีการบริหารที่ดี ในการแก้ปัญหาจากตัดสิทธิของสส.เป็นรัฐตรี โดยเฉพาพระรัฐมนตรีจากโควต้าสส. น่าจะเป็นการแก้ปัญหาการเข้าดำรงตำแหน่ง จากการเป็นหัวคะแนน เพราะส.ส. ก็จะต้องลงทุนมากในการซื้อเสียงกับการให้เงินกำนันเป็นจำนวนมากในการหาเสียง เพราะอย่างไรก็ได้เป็นรัฐมนตรีหรือ หาโควต้าเพื่อส่งพรรคพวกเข้าไปเป็นรัฐมนตรี เพื่อหวังผลประโยชน์จากการอนุมัติโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือจะได้ผลประโยชน์

4) การศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ จากหัวข้อของการวิจัยในครั้งนี้ นั้น บางคำถามจะสังเกตเห็นว่าผู้ที่ตอบคำถาม มีความลำบากที่จะตอบคำถามได้ อาจเนื่องมาจากคำตอบที่ออกมา นั้นอาจส่งผลกระทบต่อผู้ตอบได้ จึงควรที่จะเปลี่ยนคำถามโดยเร็วเมื่อสังเกตเห็นว่าผู้ตอบไม่ต้องการตอบคำถามนั้น ๆ และควรที่จะอธิบายก่อนว่าจะไม่ทำการบันทึก หรือรายงานเกี่ยวกับผู้ตอบคำถามว่าเป็นผู้ใด

5) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในพื้นที่อื่น ๆ ที่ค่อนข้างมีลักษณะใกล้เคียงกัน ของพื้นที่ที่มีกลุ่มอิทธิพล เช่น จังหวัดเชียงราย จังหวัดพิจิตร เพื่อเป็นกรณีศึกษาเพื่อประโยชน์ทางด้านวิชาการต่อไป